

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL EMPATİ DÜZEYLERİNİN ÇOCUK SEVME DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF NURSING STUDENTS' EMOTIONAL EMPATHY LEVELS ON THEIR LIKING OF CHILDREN LEVELS

Züheyra PALALA¹, Fatma GÜL CAN²

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çocuk

Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ağrı

² Doktor Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Ağrı

Özet

Giriş: Hemşirelik öğrencilerinin, pediatrik kliniklerde çocuklarla iletişim kurmasında empati ve çocuk sevgisi önemli rol oynamaktadır. Bu yüzden geleceğin hemşirelerinin çocuk sevgi düzeylerinin, duygusal empati düzeylerinin ve duygusal empati düzeyinin çocuk sevgisi üzerine etkisinin belirlenmesi önemlidir. Araştırmanın amacı, hemşirelik bölümünde öğrenim gören öğrencilerin duygusal empati düzeylerinin çocuk sevgi düzeylerine etkisinin belirlenmesidir.

Gereç- Yöntem: Araştırmada, tanımlayıcı ve ilişki arayıcı araştırma deseni kullanıldı. Aralık 2024 -Ocak 2025 tarihleri arasında, Türkiye'nin doğusundaki bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünde yapıldı. Araştırmanın evrenini 2024-2025 eğitim öğretim yılı güz döneminde hemşirelik bölümüne kayıt yaptıran 403 öğrenci oluşturdu. Örneklem seçimine gidilmedi. Araştırma için belirlenen özellikleri (okula kayıtlı olan ve devam eden) taşıyan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 254 öğrenci ile tamamlandı. Araştırma verilerinin toplanmasında 'Tanıtıcı Bilgi Formu', 'Barnett Çocuk Sevgi Ölçeği', 'Çok Boyutlu Duygusal Empati Ölçeği' kullanıldı. Verilen normal dağılıp dağılmadığının tespiti için Skewness (Çarpıklık) ve Kurtosis (Basıklık) değerlerine bakıldı. Normal dağıldığı kabul edildi ve bu sonuca göre bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans (ANOVA) analizi, Pearson korelasyon ve basit doğrusal regresyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Kadın ($p=0.000$), daha önce çocuk bakan ($p=0.045$) ve meslek hayatında pediatri kliniğinde çalışma isteği ($p=0.001$) olan öğrencilerin duygusal empati düzeyleri anlamlı düzeyde daha yüksektir. Pediatri kliniğinde çalışma isteği olan ($p=0.012$) ve meslek hayatında pediatri kliniğinde çalışma isteği olan ($p=0.000$) öğrencilerin çocuk sevgi düzeyleri anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevgi durumları ve duygusal empati beceri düzeyleri arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu belirlendi. Duygusal empatinin çocuk sevgi düzeyinin pozitif yönlü anlamlı yordayıcısı olduğu bulundu.

Anahtar Kelimeler: Çocuk sevgisi, Duygusal empati, Hemşirelik

Abstract

Objective: Empathy and love towards children play an important role in nursing students' communication with children in pediatric clinics. Therefore, it is important to determine future nurses' levels of affection towards children, their levels of emotional empathy, and the effect of emotional empathy on affection towards children. This study aims to determine the effect of nursing students' emotional empathy levels on their liking of children levels.

Material- Methods: This study used a descriptive and exploratory design. It was conducted between December 2024 and January 2025 at the Nursing Department of the Faculty of Health Sciences at a university located in eastern Turkey. The study population consisted of 403 students enrolled in the Nursing Department during the fall semester of the 2024-2025 academic year. The study was completed with 254 students. Data were collected through the 'Personal Information Form', the 'Barnett Liking of Children Scale', and the 'Multidimensional Emotional Empathy Scale'. Normality distribution of the data was determined using Skewness and Kurtosis values. Data were assumed to be normally distributed. Based on this result, analyses included independent groups t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), Pearson correlation, and simple linear regression analysis.

Results: The emotional empathy levels were significantly higher in female students ($p=0.000$) and in those who had taken care of children before ($p=0.045$) and would like to work in a pediatric clinic in their professional lives ($p=0.001$). Students who would like to work in the pediatric clinic ($p=0.012$) and those who would like to work in the pediatric clinic in their professional lives ($p=0.000$) had significantly higher liking of children levels.

Conclusion: A positive correlation was detected between nursing students' liking of children and emotional empathy levels. Emotional empathy was found to be a significant positive predictor of liking of children levels.

Keywords: Emotional empathy, Liking of children, Nursing

ORCID ID: Z.P. 0009-0003-5517-0728; F.G.C 0000-0002-6608-6340

Sorumlu Yazar: Züheyra PALALA, Yüksek Lisans Öğrencisi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,

E-mail: zuheyrapalala21@gmail.com

Geliş tarihi/ Date of receipt: 30.09.2025 Kabul tarihi / Date of acceptance: 26.02.2026

GİRİŞ

Empati, bireyin kendisini başka birinin yerine koyarak onun duygu, düşünce ve davranışlarını anlayabilmesi olarak tanımlanmaktadır (1). Günümüzde en çok bilişsel ve duygusal empatiden bahsedilmektedir (2). Bilişsel empati, başkalarının duygularını belirleme ve anlama yeteneğini ifade eder (3). Duygusal empati ise, başka bir kişinin duygularına tepki olarak ortaya çıkan hisler ve duygulardır veya bir duyguyu paylaşma yeteneğidir (3,4). Hemşirelik empatisi, hemşirelerin hastalarının duygularını, deneyimlerini veya psikososyal yeteneklerini anlama becerisi ile ifade edilebilir. Empati, olumlu bir hemşire-hasta ilişkisi ve iyi hemşirelik bakımı için önemlidir (5,6). Hemşirelerde empati becerisinin iyi olmasının, hastanın daha fazla iyiliğini ve memnuniyetini sağladığı, hastanın hastaneye daha iyi uyumunu gerçekleştirdiği, hata, komplikasyon ve tedavi süresini azalttığı belirtilmiştir (7). Empati, hemşirelik öğrencilerinin de klinik uygulamada gereksinim duyduğu bir beceridir (8). Hemşirelik öğrencilerinin empatik becerilerinin yüksek olması bakım verdikleri kişiyi anlamaları ve bireye özgü bakımı planlamaları açısından önemlidir (9). Hastaneye yatış, çocuklar için kaygı ve korku uyandıran, aileler için de zorlukları olan, çaresiz kalınan ve sağlık profesyonellerine özellikle de hemşirelere ihtiyaç duyulan bir dönemdir (10,11) Hemşirelerin çocuklara empatik yaklaşımı çocukların önemsendiklerini ve anlaşıldıklarını hissetmelerine yardımcı olur, hemşire ve çocuk arasında güven ilişkisi oluşmasını sağlar (12-14) Çocuk hemşireleri, hastanede yatan ve bu dönemde sevilmediklerini hissedebilecek çocuklara sevgi ve şefkat göstermekle sorumludurlar (13). Sevgi; insanları ortak paydada buluşturan pozitif ve güzel duyguların tümüdür. Bununla birlikte sürekli doyurulması gereken bir duygudur (15,16). İnsanlar bütün yaşamları boyunca bu duyguya her koşulda gereksinim duyarlar. Çocuklar için de doğduğu

andan itibaren en gerekli duyguların başında sevgi gelmektedir (17).

Çocukları sevmek, çocuk hemşiresi olma kararını etkileyen önemli faktörlerden biridir (18). Ayrıca literatürde hemşirelik öğrencilerinin ve pediatri hemşirelerinin vermiş oldukları hemşirelik bakımlarının çocuk sevmeye durumları ile bağlantılı olduğu ve çocuk sevmeye düzeyinin birçok faktörden etkilenebileceği vurgulanmıştır (19,20). Yapılan bir çalışmada, hemşirelik öğrencileri arasında çocukları seven öğrencilerin, pediatrik kliniklerde çalışmak istediği bulunmuştur (18). Yapılan başka bir çalışmada hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevmeye düzeyleri arttıkça iletişim becerilerinin de arttığı bulunmuştur (19). Bu nedenle pediatrik kliniklerde çalışacak hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevmeye durumlarını etkileyen faktörlerinin bilinmesi önem arz etmektedir.

Pediatrik kliniklerde iletişim, empati ve çocuk sevgisi üzerine kurulmuştur. Bu yüzden geleceğin hemşirelerinin çocuk sevgi düzeylerinin, duygusal empati düzeylerinin ve duygusal empati düzeyinin çocuk sevgisi üzerine etkisinin belirlenmesi önemlidir. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı, hemşirelik bölümünde öğrenim gören öğrencilerin duygusal empati düzeylerinin çocuk sevmeye düzeylerine etkisinin belirlenmesidir.

Araştırma Soruları:

1. Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevmeye seviyesi nedir?
2. Hemşirelik öğrencilerinin duygusal empati seviyesi nedir?
3. Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevmeye düzeyleri ile sosyodemografik özellikleri arasında ilişki var mıdır?
4. Hemşirelik öğrencilerinin duygusal empati becerileri ile sosyodemografik özellikleri arasında ilişki var mıdır?
5. Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevmeye düzeyi ile duygusal empati becerileri arasında ilişki nasıldır?
6. Hemşirelik öğrencilerinin duygusal empati durumları, çocuk sevgisini etkiler mi?

GEREÇ YÖNTEM

Araştırma Türü

Bu çalışmada tanımlayıcı ve ilişki arayıcı araştırma deseni kullanıldı.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırma, Aralık 2024 -Ocak 2025 tarihleri arasında, Türkiye'nin doğusunda bulunan bir devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde yapıldı. Araştırmanın evrenini 2024-2025 eğitim öğretim yılı güz döneminde hemşirelik bölümüne ders kaydını yaptıran (1.sınıf, 2. sınıf, 3.sınıf ve 4. sınıf) 403 öğrenci oluşturdu. Araştırmada örneklem seçimi yapılmadan evrenin tamamına ulaşmak amaçlandı. Araştırma için belirlenen özellikleri (ders kaydı yaptıran ve devam eden) taşıyan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 254 öğrenci ile tamamlandı. Post Hoc power (güç) analizi G*Power 3.1.9.4 programı ile yapıldı. Çalışmanın gücü; tip 1/2.05, $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyi, $d=0,72$ etki büyüklüğü ile Power ($1-\beta$ hata) = 1.0000000 (%100) olarak hesaplandı.

Veri Toplama Araçları

Veriler Tanıtıcı bilgi formu, Barnett Çocuk Sevme Ölçeği, Çok Boyutlu Duygusal Empati Ölçeği kullanılarak toplandı.

Tanıtıcı Bilgi Formu: Literatür doğrultusunda (18,21,22) oluşturulan ve öğrencilerin demografik özelliklerini (yaş, cinsiyet, sınıf düzeyi, aile tipi, yaşanılan yer, kardeş sayısı, çocukluğunun nasıl geçtiği, daha önce çocuk bakıp bakmadığı, bugün seçme şansı olsa hangi klinikte çalışmak isteyeceği ve meslek hayatında pediatri kliniğinde çalışmak isteyip istemeyeceği) belirlemek amacıyla hazırlanan 10 sorudan oluşmaktadır.

Çok Boyutlu Duygusal Empati Ölçeği: Ölçek 1998 yılında Caruso ve Mayer (23) tarafından geliştirilmiş ve 2021'de Turan ve ark. (24) tarafından geçerlik ve güvenilirliği yapılmıştır. 5'li likert tipte olan ölçek, 30 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 'Acı çekme, Olumlu paylaşım, Duyarlı ağlama, Duygusal

dikkat, Başkalarını hissetme ve Duygusal bulaşma' olmak üzere altı alt boyutu bulunmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 30, en yüksek puan ise 150'dir. Ölçeğin güvenilirlik kat sayısı 0.90'tir (24). Bu çalışmada Çok Boyutlu Duygusal Empati Ölçeği'nin toplam güvenilirlik katsayısı ise 0.88 olarak belirlendi.

Barnett Çocuk Sevme Ölçeği: Ölçek 1990'da Barnett ve Sinisi (25) tarafından bireylerin çocukları sevme ile ilgili tutumlarını belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. 2008'de Duyan ve Gelbal (26) tarafından Türkçeye uyarlanıp geçerlik güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Ölçek 7'li likert tipte olup 14 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 14, en yüksek puan ise 98'dir. Barnett Çocuk Sevme Ölçeğinden alınabilecek 14-38 puan düşük, 39-74 puan orta ve 75-98 puanı yüksek çocuk sevme düzeyini göstermektedir. Ölçeğin güvenilirlik katsayısı 0.92 bulunmuştur (26). Bu çalışmada "Barnett Çocuk Sevme Ölçeği'nin güvenilirlik katsayısı 0.93 olarak belirlendi.

Verilerin Toplanması

Veriler, dersi yürüten öğretim elemanlarından izin alınarak öğrencilerden ders saatinde toplandı. Öğrencilere araştırma hakkında bilgi verilerek araştırmaya katılmayı kabul edenlerden sözlü onam alındı. Daha sonra araştırmacılar tarafından Google Form aracılığıyla oluşturulan form elektronik ortamda öğrencilere iletildi. Her bir formun doldurulma süresi 10- 15 dakika sürdü.

İstatistiksel Analiz

Verilen normal dağılıp dağılmadığının tespiti için Skewness (Çarpıklık) ve Kurtosis (Basıklık) değerlerine bakıldı. Bu değerlerin -1.5 ile +1.5 aralığında olması halinde verinin normal dağılım gösterdiğinin kabul edilebilir olduğu vurgulanmaktadır (27). İki ölçeğin ve alt boyutlarının Skewness ve Kurtosis değerlerinin -1.5 ile +1.5 aralığında olduğu ve normal dağılım gösterdiği kabul edildi. Bu analiz sonucunda ikili gruplarda bağımsız

gruplar t testi, üç ve üzeri gruplarda tek yönlü varyans (ANOVA) analizi, ölçekler arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson korelasyon ve yordama analizi için basit doğrusal regresyon analizi kullanıldı.

Araştırmanın Etik Boyutu

Araştırmada kullanılan ölçekleri Türkçeye uyarlayan yazarlardan ölçekleri kullanmak üzere izin alınmıştır. Ayrıca bir üniversitenin Etik Kurulu'ndan etik onayı (28.11.2024 tarih ve 448 sayılı karar) ve hemşirelik bölümünün bağlı olduğu Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi dekanlığından kurum izni (Tarih: 04.12.2024, Sayı: E.118955) alındı. Araştırmanın amacı tüm katılımcılara

araştırmacılar tarafından anlatıldı ve çalışmaya katılanlardan sözlü onam alındı. Çalışma yürütülmeden önce "Özerkliğe Saygı" ilkesi doğrultusunda katılımcılara herhangi bir gerekçe göstermeden istedikleri zaman çalışmadan çekilebilecekleri söylendi. Araştırma Helsinki İnsan Hakları Bildirgesi ilkelerine uygun olarak yürütüldü.

BULGULAR

Araştırmaya 254 öğrenci katılmış olup; öğrencilerin %71.7 (n=182)'si kadın, %28.3 (n=72)'ü erkektir. Öğrencilerin %31.5 (n=80)'i birinci sınıf, %31.9 (n=81)'u ikinci sınıf, %13.0 (n=33)'ü üçüncü sınıf ve %23.6 (n=60)'sı dördüncü sınıftadır. Katılımcıların yaş ortalaması 21.27±3.142'dir (Tablo 1.)

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğrencilere ait demografik özelliklerin dağılımları

Demografik Özellikler	n	%
Cinsiyet		
Kadın	182	71.7
Erkek	72	28.3
Sınıf Düzeyi		
1. Sınıf	80	31.5
2. Sınıf	81	31.9
3. Sınıf	33	13.0
4. Sınıf	60	23.6
Aile Tipi		
Geniş	65	25.6
Çekirdek	189	74.4
Yaşanılan Yer		
Köy/Kasaba	75	29.5
Şehir	179	70.5
Kardeş Sayısı		
1	6	2.4
2	21	8.3
3	38	15.0
4 ve üzeri	189	74.4
Çocukluğunuz nasıl geçti?		
İyi	120	47.2
Orta	118	46.5
Kötü	16	6.3
Daha önce çocuk baktınız mı (kardeş, kuzen, yeğen)?		
Hayır	107	42.1
Evet	147	57.9
Bugün seçme şansınız olsa hangi klinikte çalışmak istersiniz?		
Pediyatri	40	15.7
Diğer	214	84.3
Meslek hayatınızda pediyatri kliniğinde çalışmak ister misiniz?		
Hayır	148	58.3
Evet	106	41.7
Yaş (Ort.±SS)		21.27±3.142
Toplam	254	100.0

Tablo 2’de araştırmaya katılan öğrencilerin ölçeklerden aldıkları puanlar yer almaktadır. Öğrencilerin, ‘Çok Boyutlu Duygusal Empati’ ölçeğinden aldıkları toplam puan, 115.38 ± 16.036 ’dır. Öğrencilerin ölçek alt boyutlarından aldıkları puanlar; “Olumlu

Paylaşım”= 21.21 ± 4.068 , “Duyarlı Ağlama”= 10.09 ± 3.534 , “Duygusal Dikkat”= 11.74 ± 2.614 , “Başkalarını Hissetme”= 14.17 ± 3.077 , “Duygusal Bulaşma” = 11.25 ± 2.560 ‘dir. Barnett Çocuk Sevme” ölçeğinin puan ortalaması 74.66 ± 18.710 olarak hesaplandı.

Tablo 2. Araştırmada kullanılan ölçeklere ait betimsel analiz sonuçları

	Min.	Max.	Ort.	Std. Sapma	Ölçeğin Puan Aralığı
Acı Çekme	24	55	46.93	6.462	11-55
Olumlu Paylaşım	8	25	21.21	4.068	5-25
Duyarlı Ağlama	3	15	10.09	3.534	3-15
Duygusal Dikkat	4	18	11.74	2.614	4-20
Başkalarını Hissetme	5	20	14.17	3.077	4-20
Duygusal Bulaşma	3	15	11.25	2.560	3-15
Çok Boyutlu Duygusal Empati Ölçeği Toplam	69	145	115.38	16.036	30-150
Barnett Çocuk Sevme Ölçeği	15	98	74.66	18.710	14-98

Tablo 3’te katılımcıların demografik özelliklerine göre “Barnett Çocuk Sevme” ölçeği ve “Çok Boyutlu Duygusal Empati” ölçeği puan ortalamalarının karşılaştırıldığı analiz sonuçları sunulmuştur. “Çok Boyutlu Duygusal Empati” ölçeğinde; “Cinsiyet” ($t=3.913$; $p=0.000$), “Daha Önce Çocuk Bakma Durumu” ($t=-2.016$; $p=0.045$) ve “Meslek Hayatında Pediatri Kliniğinde Çalışma İsteği Durumu” ($t=-3.347$; $p=0.001$) değişkenlerinde gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlıdır. Ortaya çıkan anlamlı farklılıklara göre; kadın öğrencilerin, daha önce çocuk bakan öğrencilerin, meslek hayatında pediatri kliniğinde çalışmak isteyen duygusal empati düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur (Tablo 3).

“Barnett Çocuk Sevme” ölçeğinde; “Seçme Şansının Olma Duruma Bağlı Olarak Hangi Klinikte Çalışma İsteği” ($t=2.528$; $p=0.012$) ve “Meslek Hayatında Pediatri Kliniğinde Çalışma İsteği Durumu” ($t=-6.091$; $p=0.000$) değişkenlerinde gruplar arasındaki

farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edildi. Ortaya çıkan anlamlı farklılıklara göre, pediatri kliniğinde çalışma isteği olan ve meslek hayatında pediatri kliniğinde çalışma isteği olan öğrencilerin çocuk sevme düzeyleri anlamlı düzeyde daha yüksektir (Tablo 3).

Tablo 4’te “Barnett Çocuk Sevme” ölçeği ile “Çok Boyutlu Duygusal Empati” ölçeği ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla yapılan Pearson korelasyon analizi sonuçları sunulmuştur. Analiz sonucuna bakıldığında; “Barnett Çocuk Sevme” ölçeği ile “Çok Boyutlu Duygusal Empati” ölçeği toplamı ile arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edildi [$r_{(254)} = .524$; $p < .001$]. Bu sonuca göre öğrencilerin duygusal empati düzeyleri arttıkça çocuk sevme düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Alt boyutlar açısından da benzer sonuçlar elde edilmiştir. En yüksek ilişkinin “Olumlu Paylaşım” alt boyutunda ($r = .515$), en düşük ilişkinin ise “Duyarlı Ağlama” alt boyutunda ($r = .160$) olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin demografik özelliklerine göre Barnett Çocuk Sevme ve Çok Boyutlu Duygusal Empati ölçeklerinden aldıkları puan ortalamalarının karşılaştırılması

Değişkenler	n	Barnett Çocuk Sevme	Çok Boyutlu Duygusal Empati
		Ölçeği	Ölçeği
		X±SS	X±SS
Cinsiyet			
Kadın	182	74.80±18.603	117.79±15.795
Erkek	72	74.29±19.104	109.29±15.095
TEST		t=.196 p=.845	t= 3.913 p= .000**
Sınıf Düzeyi			
1. Sınıf	80	72.96±20.262	115.41±16.340
2. Sınıf	81	74.46±19.057	113.41±16.582
3. Sınıf	33	76.00±16.899	114.73±16.077
4. Sınıf	60	76.45±17.202	118.37±14.750
TEST		F=.459 p=.711	F=1.122 p=.341
Aile Tipi			
Geniş	65	75.11±18.880	115.45±16.222
Çekirdek	189	74.50±18.699	115.36±16.015
TEST		t=.224 p=.823	t=.037 p=.970
Yaşanılan Yer			
Köy/Kasaba	75	75.81±20.504	115.57±16.666
Şehir	179	74.17±17.944	115.30±15.812
TEST		t=.637 p=.525	t=.123 p=.902
Kardeş Sayısı			
1	6	81.00±16.199	121.67±9.852
2	21	72.38±17.007	112.19±17.938
3	38	70.87±20.828	114.97±17.486
4 ve üzeri	189	75.47±18.508	115.62±15.703
TEST		F=.972 p=.407	F=.604 p=.613
Çocukluk Çağının Nasıl Geçtiğine Yönelik Durum			
İyi	120	74.71±17.327	116.70±14.603
Orta	118	74.50±19.196	115.03±17.203
Kötü	16	75.44±25.451	108.06±16.295
TEST		F=.018 p=.982	F=2.118 p=.122
Daha Önce Çocuk Bakma Durumu			
Hayır	107	72.23±17.906	113.02±15.306
Evet	147	76.42±19.142	117.10±16.385
TEST		t=-1.769 p=.078	t= -2.016 p= .045*
Seçme Şansının Olma Duruma Bağlı Olarak Hangi Klinikte Çalışma İsteği Durumu			
Pediyatri	40	81.45±16.276	119.00±17.907
Diğer	214	73.39±18.895	114.71±15.615
TEST		t= 2.528 p= .012*	t=1.559 p=.120
Meslek Hayatında Pediyatri Kliniğinde Çalışma İsteği Durumu			
Hayır	148	69.26±19.743	112.59±16.048
Evet	106	82.20±14.117	119.28±15.255
TEST		t= -6.091 p= .000**	t= -3.347 p= .001*
Yaş		r=.075 p=.232	r=-.077 p=.221

*p<.05, **p<.001, t= Bağımsız Gruplar T Testi, F= Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi, r=Pearson Korelasyon

Tablo 4. Çalışmada kullanılan ölçekler arasındaki ilişkiye yönelik korelasyon testi sonuçları

Ölçekler		1	2	3	4	5	6	7	8
(1) Acı Çekme	r	1							
	p								
(2) Olumlu Paylaşım	r	.788	1						
	p	.000**							
(3) Duyarlı Ağlama	r	.350	.287	1					
	p	.000**	.000**						
(4) Duygusal Dikkat	r	-.077	.002	.209	1				
	p	.224	.976	.001*					
(5) Başkalarını Hissetme	r	.548	.562	.437	.154	1			
	p	.000**	.000**	.000**	.014*				
(6) Duygusal Bulaşma	r	.610	.656	.282	-.006	.621	1		
	p	.000**	.000**	.000**	.930	.000**			
(7) Çok Boyutlu Duygusal Empati Ölçeği Toplam	r	.870	.847	.597	.207	.776	.752	1	
	p	.000**	.000**	.000**	.001*	.000**	.000**		
(8) Barnett Çocuk Sevme Ölçeği	r	.452	.515	.160	.192	.399	.429	.524	1
	p	.000**	.000**	.011*	.002*	.000**	.000**	.000**	

*p<.05, **p<.001, r= Pearson Korelasyon

Tablo 5'te duygusal empatinin çocuk sevme düzeyini yordamasına yönelik yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonuçları verilmiştir. Duygusal empatinin çocuk sevme düzeyini yordamasına yönelik kurulan basit doğrusal regresyon modelinin anlamlı olduğu belirlendi ($F_{(1,253)}= 95.491$; $p=0.000$). Analiz sonucuna bakıldığında duygusal empatinin çocuk sevmedeki varyansın %27.5'ini açıkladığı tespit edildi ($R=0.524$; $R^2=0.275$). Regresyon katsayısının anlamlılık testi göz

Tablo 5. Duygusal empatinin çocuk sevmeyi yordamasına yönelik yapılan çoklu doğrusal regresyon analizleri sonuçları

	B	SD	β	t	p	R	R^2	F	P
Sabit	4.088	7.291		.561	.576				
Duygusal Empati	.612	.063	.524	9.772	.000**	.524	.275	95.491	.000**

**p<.00

TARTIŞMA

Hemşirelik öğrencilerinin duygusal empati durumlarının çocuk sevgisi üzerine etkisini incelemeyi amaçlayan bu araştırmanın bulguları literatür doğrultusunda tartışılmıştır. Araştırmada öğrencilerin duygusal empati düzeyinin ortalamasının üzerinde olduğu belirlendi (115.38 ± 16.036). Çalışmamıza benzer şekilde hemşirelik öğrencilerinin duygusal empati düzeyinin değerlendirildiği farklı bir çalışmada ise, hemşirelik

önüne alındığında, duygusal empatinin çocuk sevme düzeyinin pozitif yönlü anlamlı yordayıcısı olduğu görülmektedir ($\beta=0.524$; $t_{(254)}=9.772$; $p=0.000$)

Regresyon analizinin sonucuna göre çocuk sevme düzeyini yordayan regresyon denklemi aşağıdaki gibidir:

$$\text{Çocuk Sevme} = (0.612 * \text{Duygusal Empati}) + (4.088).$$

öğrencilerinin duygusal empati düzeyleri yüksek bulunmuştur (28). Literatürde duygusal empatinin ölçüldüğü çok fazla çalışmaya rastlanmamıştır fakat farklı ölçüm araçları kullanılarak hemşirelik öğrencilerinin empati düzeylerinin, empatik eğilimlerinin ve empati becerilerinin değerlendirildiği çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmalarda öğrencilerin empati düzeyi, empatik eğilimi ve empati becerisi orta düzeyde bulunmuş olup sonuçlar bu araştırmadan farklıdır (7,9,21,22,29-31)

Empati, hemşirelerin mesleki sorumluluklarını uygun biçimde yerine getirmesi için önemli bireysel bir değişkendir (32,33). Empati becerisi yüksek hemşirelerin, hastaların ihtiyaçlarını daha kolay tespit ettikleri belirtilmiştir (34,35). Ayrıca empatinin hastaların memnuniyetini, hastaneye uyumunu ve klinik sonuçlarını etkileyebileceği bildirilmiştir (36). Duygusal empati düzeyinin yüksek olması, özel bir grup olan çocuklarla çalışan hemşirelerin ya da çalışacak olan öğrenci hemşirelerin çocuk hastaların gereksinimlerini belirlemek, hastaneye uyumunu ve iyileşmesini sağlamak için önemlidir.

Araştırmada öğrencilerin çocuk sevmeye düzeylerinin orta düzeyde olduğu belirlendi (74.66 ± 18.710). Hemşirelik öğrencileriyle ve pediatri dersini alan hemşirelik öğrencileriyle yapılan benzer çalışmalarda çocuk sevmeye ölçeği puan ortalamalarının 52.30 ile 88.00 arasında değiştiği, çocuk sevmeye düzeylerinin orta (37) ve yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir (15, 18-22, 38,39). Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevmeye düzeylerinin orta ve yüksek seviyede olduğu söylenebilir. Çocuk yaş gruplarıyla çalışacak olan mesleklerden biri de hemşireliktir. Bu nedenle, çocuk hemşirelerinin çocuklara verecekleri bakımın kaliteli olabilmesi için gelişimsel özelliklerini anlayabilmeleri, onlara gerekli sevgi ve ilgiyi gösterebilmeleri son derece önemlidir (20).

Araştırmada kadın öğrencilerin duygusal empati düzeylerinin erkek öğrencilerin duygusal empati düzeylerinden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu tespit edildi. Yapılan çalışmalarda kadın öğrencilerin erkek öğrencilere oranla duygusal empati becerilerinin daha yüksek olduğu görülmektedir (13, 28, 40). Hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilimlerinin araştırıldığı çalışmalarda kız öğrencilerin empatik eğilimi daha yüksek bulunmuştur (21, 22, 41, 42). Ayrıca hemşirelik öğrencilerinin empati yeteneklerinin değerlendirildiği bir meta analizde kadın hemşirelik öğrencilerinin erkeklere göre empati yeteneklerinin daha yüksek olduğu belirtilmiştir (8). Kadınların genel olarak erkeklere göre

daha duygusal olduğu bildirilmektedir (28,43). Dolayısıyla bu durum kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre empati beceri düzeylerini artırır (8). Bu doğrultuda sonuçlar literatürü destekler niteliktedir.

Araştırmada daha önce çocuk bakan öğrencilerin duygusal empati düzeylerinin yüksek olduğu belirlendi. Araştırmamıza benzer şekilde, yapılan başka bir çalışmada çocuk bakan öğrencilerin duygusal empati düzeyleri daha yüksek bulunmuştur (13). Hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilimlerinin araştırıldığı çalışmalarda hemşirelik öğrencilerinin çocuk bakma durumuna göre empati puanlarının değişmediği bulunmuştur (21,22). Araştırma sonuçlarının farklı olmasının nedeninin çalışma grubundaki öğrencilerin baktıkları çocuk sayısından, yakınlığından, süresinden kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Araştırmada meslek hayatında pediatri kliniğinde çalışma isteği olan öğrencilerin duygusal empati düzeyleri ve çocuk sevmeye düzeyleri daha yüksek bulundu. Yapılan bir çalışmada hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilimlerinin, pediatri hemşiresi olmayı isteyen hemşirelik öğrencilerinde daha yüksek olduğu belirlenmiştir (22). Literatürde birçok çalışmada pediatri alanında çalışmak isteyen hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevmeye düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir (15, 20, 22, 39, 44). Bazı çalışmalarda ise çocuk kliniklerinde çalışmayı seven öğrencilerde empatik eğilim düzeyi ve çocuk sevmeye düzeyi daha yüksek bulunmuştur (18,21). Çocukları sevmenin, çocuk kliniklerinde çalışma kararını etkileyen önemli faktörlerden biri olduğu belirtilmiştir (45). Ayrıca Kudubeş ve arkadaşları çocuk sevmeye ve klinik uygulamaya yönelik tutumların, pediatri kliniğindeki hemşirelik öğrencilerinin konfor ve endişe düzeylerini anlamlı düzeyde etkilediğini belirtmiştir (37). Hemşirelik yardım etme temeline dayanan bir meslektir. Bu doğrultuda çocuk hemşiresi olmak isteyen ya da çocuk kliniklerinde çalışan hemşirelerin daha bağımlı bir hasta grubu olan çocuklara yardım ederken, onları anlamaları, aktif dinlemeleri, ifade

edemedikleri şeylerin farkına varabilmeleri için empati becerisine sahip olmaları önemlidir (22). Literatürde çocuk sevme düzeyi yüksek olan hemşireler için odak noktası bakım olan hemşire-hasta etkileşiminin önemli olduğu, hemşirelerin hasta etkileşimi açısından kendilerini yeterli hissettikleri ve odak noktası bakım olan çalışma biçimini uygulanabilir buldukları vurgulanmıştır (46).

Araştırmada öğrencilerin duygusal empati düzeyleri arttıkça çocuk sevme düzeylerinin de arttığı tespit edildi. Literatürde hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevme düzeyleri ile çok boyutlu duygusal empati düzeyleri arasındaki ilişkiyi araştıran bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yapılan çalışmalarda hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilim düzeyi arttıkça çocuk sevme düzeyinin de arttığı bulunmuştur (21,22). Ayrıca yapılan bir çalışmada empati ile çocuk sevgisi arasında pozitif yönde orta derecede korelasyon bulunmuştur (13). Bu sonuca bakılarak duygusal empatiyi artıracak eylemlerin çocuk sevgisini de artıracığı söylenebilir. Araştırmamızda, duygusal empati çocuk sevme varyansın %27,5'ini açıklamıştır. Regresyon katsayısının anlamlılık testi göz önüne alındığında, duygusal empatinin çocuk sevme düzeyinin pozitif yönlü anlamlı yordayıcısı olduğu görülmektedir. Literatürde, hemşirelerin çocuk sevgisini etkileyen, faktörlerden birinin de empatinin olduğu vurgulanmıştır (19)

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın verilerinin öğrencilerin öz bildirimine dayanması ve bir ildeki üniversitenin sınırlı sayıdaki hemşirelik öğrencileriyle yapılması araştırmanın sınırlılığdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonucunda, öğrencilerin çocuk sevme puanlarının orta düzeyde ve çok boyutlu duygusal empati düzeyinin ortalamasının üzerinde olduğu bulundu. Araştırmada; kadın, daha önce çocuk bakan ve meslek hayatında pediatri kliniğinde çalışma isteği olan öğrencilerin duygusal empati düzeyleri yüksek bulunmuştur. Araştırmada; pediatri kliniğinde çalışma isteği olan öğrencilerin, çocuk sevme düzeylerinin, hem pediatri kliniğinde çalışma

isteği olmayan hem de diğer kliniklerde çalışma isteği olan öğrencilerden yüksektir. Hemşirelik öğrenci-lerinin duygusal empati düzeyleri arttıkça çocuk sevme düzeylerinin artmış, duygusal empatinin çocuk sevme düzeyini pozitif yönlü anlamlı yordamıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda, çocuk sevmenin önemi hususunda çocuk hemşireleri açısından farkındalık oluşturabilmesi için lisans eğitiminde çocuk sevme düzeylerini artıracak eğitim ve çocuklar için 23 Nisan, Lösemili Çocuklar Haftası gibi özel günlerde eğlendirici etkinliklerin yer alması; bununla birlikte duygusal empatinin eğitimle geliştirilebileceği bilindiğinden duygusal empati becerilerini güçlendirecek düzenleme-lere de yer verilebilmesi önerilebilir. Ayrıca mesleğe başlarken çocuk kliniklerinde çalışacak olan hemşirelerin çocuk sevme düzeyleri, duygusal empati düzeyleri ve etkileyen faktörlerin göz önünde bulunduru-larak görevlendirmelerin yapılması çocuk hemşireliğinin gelişimi açısından faydalı olacaktır.

Çıkar çatışması

Yazarlar arasında belirtilmesi gereken herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram: ZP, FGC; Tasarım: ZP, FGC; Denetleme: FGC; Veri Toplama: ZP, FGC; İşleme: ZP; Analiz/Yorum: FGC; Literatür İnceleme: ZP, FGC; Makale Yazımı: ZP, FGC; Eleştirel İnceleme: ZP, FGC

Mali Destek

Araştırma herhangi bir kişi/ kuruluş tarafından desteklenmemiştir.

Araştırmanın Etik Boyutu

Araştırmada kullanılan ölçekleri Türkçeye uyarlayan yazarlardan ölçekleri kullanmak üzere izin alınmıştır. Ayrıca bir üniversitenin Etik Kurulu'ndan etik onayı (28.11.2024 tarih ve 448 sayılı karar) ve hemşirelik bölümünün bağlı olduğu Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi dekanlığından kurum izni (Tarih: 04.12.2024, Sayı: E.118955) alındı. Araştırmanın amacı tüm katılımcılara

araştırmacılar tarafından anlatıldı ve çalışmaya katılanlardan sözlü onam alındı. Çalışma yürütülmeden önce “Özerkliğe Saygı” ilkesi doğrultusunda katılımcılara herhangi bir gerekçe göstermeden istedikleri zaman çalışmadan çekilebilecekleri söylendi. Araştırma Helsinki İnsan Hakları Bildirgesi ilkelerine uygun olarak yürütüldü.

KAYNAKLAR

1. Ersoy E, Köşger F. Empati: Tanımı ve önemi/Empathy: Definition and its importance. Osmangazi Tıp Dergisi. 2016; 38(2): 9-17.
2. Cuff B M, Brown S J, Taylor L, Howat DJ. Empathy: A review of the concept. Emotion Review. 2016; 8(2): 144-153.
3. Ratka A. Empathy and the development of affective skills. American Journal of Pharmaceutical Education. 2018; 82(10): 1141-1143.
4. Kim EJ, Son JW, Park SK, Chung S, Ghim HR, Lee S, et al. Cognitive and emotional empathy in young adolescents: An fMRI study. Journal of the Korean Academy of Child and Adolescent Psychiatry. 2020; 31(3): 121-130.
5. Wu Y. Empathy in nurse-patient interaction: A conversation analysis. BMC Nursing. 2021; 20: 1-6.
6. Düzce S, Düzkeya DS, Karakul A. Pediatri hemşirelerinin empati becerileri ile pediatrik ağrı bilgi ve tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Bingöl Üniversitesi Sağlık Dergisi. 2024; 5(1): 152-161.
7. Öztürk A, Kaçan H. Compassionate communication levels of nursing students: Predictive role of empathic skills and nursing communication course. Perspectives in Psychiatric Care. 2022; 58: 248-255.
8. Jia-Ru J, Yan-Xue Z, Wen-Nv H. Empathy ability of nursing students: A systematic review and meta-analysis. Medicine. 2022; 101(32): e30017.

9. Korucu AE, Çekiç Y, Şahan, FU. Hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilimleri ve bireyselleştirilmiş bakım algıları. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi. 2021; 14(4): 370-378.

10. Nas S. Çocuklarda hastane kaygısına etki eden faktörler ve çözüm önerilerine ilişkin çalışma. Türk Tıp ve Sağlık Bilimleri Dergisi/Turkish Journal Of Medicine And Health Sciences. 2025; 2(3): 28-39.

11. Yayan EH, Çelebioğlu A, Dağ YS, Zengin M, Uruç S. Pediatri hemşirelerinin ebeveyn olduktan sonra mesleki yaklaşımları: Kalitatif çalışma. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2020; 23(2): 227-232.

12. Sertakan B, Yıldırım F. The relationship between self-esteem, empathy skills and liking of children in pediatric nurses and pediatricians (The case of Sivas province). Cumhuriyet Medical Journal: 2020; 42(4): 410-421.

13. Cırık VA, Gül U, Aksoy B. The relationship between nursing students' affection towards children and basic empathy and humor styles: A correlational study. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2021; 6(3): 81-89.

14. Çabuk S, Aydın B. The prediction of nursing students' pediatric pain awareness based on levels of child liking and basic empathy. Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing. 2025; 38(2): e70013.

15. Bektaş M, Ayar D, Bektaş İ, Selekoğlu Y, Kudubeş AA, Altan SS. Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevme durumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi. The Journal of Pediatric Research. 2015; 2(1): 37-41.

16. Karaca A, Acikgoz A. The Impact of the personalities of pediatric nurses on their degree of love for children. ARC Journal of Nursing and Healthcare. 2018; 4(2): 17-23.

17. Demir E. Hemşirelik ve çocuk gelişimi öğrencilerinin çocuk sevme düzeylerinin değerlendirilmesi ve etkileyen faktörlerin

belirlenmesi. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2020; 23(1):17-22.

18.Baran G, Yılmaz G. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersinin uygulamasına çıkan hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevme durumları ve etkileyen faktörlerin incelenmesi. JAREN. 2019; 5(2): 91-96.

19.Yılmaz D, Akay B. Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevme durumları ile iletişim becerileri arasındaki ilişki. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi. 2022; 4(2): 53-60.

20.Top FÜ. Pediatri hemşirelik öğrencilerin çocuk sevme düzeyleri ile duygusal emek davranışları, uygulama performansları arasındaki ilişki. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi.2021; 10(4): 809-818.

21.Bekar P, Ergezen Y, Efe E. Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevme durumları ile empatik eğilimleri arasındaki ilişki. Göbeklitepe Sağlık Bilimleri Dergisi, 2023; 6(12): 68-75.

22.Günel E, Avcı Ö. Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevme ile empatik eğilim durumları ve aralarındaki ilişkinin belirlenmesi. Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi, 2021; 4(2): 219-231.

23.Caruso DR, Mayer JD. A measure of emotional empathy for adolescents and adults. Res Instit Centres Programs. 1998; 1(1) : 713-726.

24.Turan N, Durgun H, Kaya H, Aştı T. Turkish adaptation of the Multidimensional Emotional Empathy Scale: A validity and reliability study. Perspectives in Psychiatric Care. 2021; 57(2); 455-462.

25.Barnett MA, Sinisi CS. The initial validation of a liking of children scale. Journal of Personality Assessment. 1990; 55 (1-2): 161-167.

26.Duyan V, Gelbal S. Barnett Çocuk Sevme Ölçeği'ni Türkçeye uyarlama çalışması. Eğitim ve Bilim. 2008; 33(148): 40-48.

27.Tabachnick B, Fidell L. Using multivariate statistics. 6th ed. Boston, MA: Pearson Education Inc; 2013

28.Durgun H, Aksoy F. Hemşirelik ve tıp öğrencilerinin hasta mahremiyeti davranışları ile çok boyutlu duygusal empati becerilerinin değerlendirilmesi. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi. 2024; 40(1): 103-112.

29.Ghazwani S, Alshowkan A, AlSalah N. A study of empathy levels among nursing interns: A cross-sectional study. BMC Nursing. 2023; 22(1): 1-9.

30.Lina M, Qin G, Yang L. Mediating effects of emotional intelligence on the relationship between empathy and humanistic care ability in nursing students: a cross-sectional descriptive study. Medicine.2022; 101(46): e31673.

31.Turan N, Kaya H, Özsaban A, Aydın GÖ, Özçelik K, Güneş E. Hemşirelik öğrencilerinin empati ve tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi. 2019; 27(2): 119-132.

32.Pérez-Fuentes MDC, Gázquez Linares JJ, Molero Jurado MDM, Simón Márquez, MDM, Martos Martínez, Á. The mediating role of cognitive and affective empathy in the relationship of mindfulness with engagement in nursing. BMC Public Health. 2020; 20: 1-10.

33.Surat A, Kaya KÇ. Hemşirelerin empatik eğilim düzeylerinin ve iletişim becerilerinin eleştirel düşünmeye etkisi. Bingöl Üniversitesi Sağlık Dergisi. 2024; 5(1): 95-104.

34.Arslan S, Buldan Ö. Hemşirelik öğrencilerinin empati düzeyi ile mahremiyet bilinci arasındaki ilişki ve etkileyen faktörler. Türkiye Klinikleri Hemşirelik Bilimleri Dergisi.2021; 3(2):318-29.

35.Şahin ZA, Özdemir, FK. Hemşirelerin iletişim ve empati beceri düzeylerinin belirlenmesi. JAREN. 2015; 1(1): 1-7.

36.Juniarta, Eka NGA, Ferawati Sitanggang Y. Empathy in nursing students: A scoping review. Journal of Holistic Nursing. 2024; 42(2_suppl): 59-86.

- 37.**Kudubeş AA, Zengin H, Ayar D, Bektaş İ, Bektaş M. The effect of nursing students' liking of children and attitudes toward clinical practice on their comfort and worry levels in the pediatric clinic. *Comprehensive Child and Adolescent Nursing*. 2024; 47(1): 31-43.
- 38.**Ardahan EA, Karakul A, Doğan P, Büyükkoçak A. Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevme ile empatik eğilim durumları ve aralarındaki ilişkinin belirlenmesi. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 2021; 6(1): 127-131.
- 39.**Ülgen H, Köksoy S. Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevme durumları ve etkileyen faktörler. *Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 2023; 4(2): 161-169.
- 40.**Akgün R, Çetin H. Üniversite öğrencilerinin iletişim becerilerinin ve empati düzeylerinin belirlenmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 2018; 7(3): 103-117.
- 41.**Yayan EH, Dağ YS, Düken ME. Çocuk hemşiresi ve öğrencilerinin empatik eğilimlerinin aile merkezli yaklaşıma etkisinin incelenmesi. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*. 2018; 5(2): 179-187.
- 42.**Eren HK, Gürhan N. Determination of the relationship between the beliefs of nursing students toward mental illnesses and their empathic tendency levels. *Perspectives in Psychiatric Care*. 2021; 57: 1034-1040.
- 43.**Yıldırım S. Duygusallık ve rasyonellik algılarının toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında kurgulanması. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*. 2021; 9(28): 91-103.
- 44.**Güven ŞT, Kaya A, Dalgıç Aİ. Pediatric nursing students' status of liking of children and affecting factors. *International Journal on New Trends in Education and Their Implications*. 2016; 7(4): 50-56.
- 45.**Kostak MA. Hemşirelik ve ebelik öğrencilerinin çocuk sevme durumları, çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin çocuk sevme durumlarına etkisi ve etkileyen faktörler. *Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi*. 2013; 2(2): 50-56.
- 46.**Akdoğan D, Uysal G. Determining pediatric nurses' attitudes and behaviors towards nurse-patient interaction and liking of children level. *J Educ Res Nurs*. 2021; 18(3): 282-289.